

Др Дарко Крстић  
Др Александар Стојановић

---

ЛАОНИК ХАЛКОКОНДИЛ  
*ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ*

БИБЛИОТЕКА КРИТИЧКИ ПРЕВОДИ

---

*Уредник*  
Зоран Колунџија

*Рецензенти*  
проф. др Радомир Поповић (Богословски факултет, Београд)  
проф. др Јасмина Шаранац-Стаменковић (Филозофски факултет, Ниш)  
проф. др Здравко Јовановић (Богословски факултет, Београд)

*Наслов ориџинала*  
LAONICI CHALCOCANDYLÆ, HISTORIARUM DEMONSTRATIONES, ed.  
Eugenius Darkó, Budapestini, Typis societatis Frankliniæ, MCMXXII

Рукописне странице преузете су из British Library, MS36670

*На корици*  
Лаоник Халкокондил, портрет непознатог аутора из 19. века,  
Грчки историјски народни музеј  
Страница рукописа *Доказа Историје*, Британска библиотека

*На пољећини*  
Карта прапостојбине Трибала,  
фреска Милоша Обилића и мозаик са ликом Ђурађа Бранковића

Copyright © Прометеј 2023.

Ово дело се не сме умножавати, фотокопирати и на било који начин репродуковати,  
у целини нити у деловима, без писменог одобрења издавача.

Др Дарко Крстић, научни сарадник  
Др Александар Стојановић, научни сарадник

---

# Лаоник Халкокондил Докази историје

---

О Србима као Трибалима (Илирима), најдревнијем и  
аутохтоном народу, Косовској бици и Милошу (Обилићу)  
као највећем јунаку за кога се икада чуло



ПРОМЕТЕЈ  
Нови Сад



---

## САДРЖАЈ

УВОД (др Дарко Крстић) . . . . .	9
Биографија Лаоника Халкокондила . . . . .	9
Дело <i>Докази Историје</i> . . . . .	12
Текст <i>Доказа Историје</i> са којег је превођено . . . . .	14
Рукописна традиција <i>Доказа Историје</i> . . . . .	15
Важност Халкокондила . . . . .	15

### ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ КРИТИЧКИ ПРЕВОД ТОМ I

КРИТИЧКИ ПРЕВОД I—IV . . . . .	21
КЊИГА ПРВА (др Александар Стојановић) . . . . .	23
КЊИГА ДРУГА (др Александар Стојановић) . . . . .	59
КЊИГА ТРЕЋА (др Александар Стојановић) . . . . .	71
КЊИГА ЧЕТВРТА (др Александар Стојановић) . . . . .	81

### ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ КРИТИЧКИ ПРЕВОД ТОМ II

КРИТИЧКИ ПРЕВОД V—VII . . . . .	99
КЊИГА ПЕТА (др Александар Стојановић) . . . . .	101
КЊИГА ШЕСТА (др Дарко Крстић) . . . . .	115
КЊИГА СЕДМА (др Дарко Крстић) . . . . .	133

---

ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ  
КРИТИЧКИ ПРЕВОД  
ТОМ II

VIII—X.....	149
КЊИГА ОСМА (др Дарко Крстић) .....	151
КЊИГА ДЕВЕТА (др Дарко Крстић) .....	159
КЊИГА ДЕСЕТА (др Дарко Крстић) .....	165

ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ  
КРИТИЧКЕ АНАЛИЗЕ

<b>Др Дарко Крстић</b> <b>ПОРЕКЛО ТРИБАЛА ПО ХАЛКОКОНДИЛУ И ЊИХОВ ОДНОС</b> <b>ПРЕМА ИЛИРИМА .....</b>	<b>199</b>
А. Кретање илирског народа Трибала на исток (I, 23,13–24,17) .....	199
Б. Трибали народ најстарији (I, 30,19–32,10) .....	212
В. Сармати, Илири и Трибали (I, 126,1-9) .....	224
Г. Илири у Босни (II, 277,14–279,3) .....	232
Д. Закључци .....	246
<b>О ЈЕДНОМ НЕРАЗУМЕВАЊУ ХАЛКОКОНДИЛОВОГ СТАВА О</b> <b>ИЛИРИМА И АЛБАНЦИМА.....</b>	<b>247</b>
<b>ЈЕЗИЧКИ, ПОЛИТИЧКИ И ИСТОРИЈСКИ КОНТИНУИТЕТ ТРИБАЛА</b> <b>(ИЛИРА) У ДОКАЗИМА ИСТОРИЈЕ .....</b>	<b>255</b>

<b>Др Александар Стојановић</b> <b>НЕКИ ОД ГЛАВНИХ ЗАКЉУЧАКА ХАЛКОКОНДИЛОВИХ</b> <b>ДОКАЗА ИСТОРИЈЕ.....</b>	<b>259</b>
1. Косовски завет није мит – Милоин (Милош Обилић) је стварна историјска личност и највећи јунак у историји за кога су Халкокондил и његови византијски савременици икада чули .....	262
2. Из Халкокондиловог сведочења о вазалима Мурата I недвосмислено произлази да су византијски цар и његова војска учествовали у Косовском боју на турској страни .....	266
3. Да ли постоји могућност да је српска историја фалсификована и постоје ли конкретни докази за то? .....	270
4. Халкокондилово сведочанство о источним границама српске територије; О начину ширења ислама у време турских освајања Балкана .....	287
5. Трибали и Илири као ексоними за Србе код Халкокондила .....	287

- 
6. Халкокондилово сведочанство о веома дугом присуству словенског, тј.  
српског живља на Пелопонезу.....292
7. Халкокондил vs. Порфиогенит:  
Да ли је над српским народом извршен идентицид? ..... 300

**Др Дарко Крстић**  
ЕКСКУРС ..... 304

#### РЕГИСТРИ

Именски регистар.....311  
Географски регистар.....318

#### БИОГРАФИЈЕ И БИБЛИОГРАФИЈЕ

Др Дарко Крстић.....323  
Др Александар Стојановић.....327





## У В О Д

### Биографија Лаоника Халкокондила

Изузетно је мало је података о писцу које је могуће пронаћи у делу *Докази Историје* Лаоника Халкокондила. Као прво, писац не даје своје право већ „уметничко“ име када на почетку *Доказа Историје* наводи себе као аутора:

„Λαονίκῳ Ἀθηναίῳ τῶν κατὰ τὸν βίον οἱ ἐς ἐπὶ θεῶν τε καὶ ἀκοῆν ἀφιγμένων ἐς ἰστορίαν συγγέγραπται τάδε...“<sup>1</sup>

„Од Лаоника Атињанина је овде написана историја о догађајима за време његовог живота, који су стигли до његових очију и ушију...“

Право пишчево име је Николаос, о чему сведочи чувени италијански путописац XV века Тиријако из Анконе. У лето 1447. године он долази у Мистру, на Пелопонезу, где упознаје Георгија Гемистоса Плитона, као и његовог ученика, тада младића, Николаоса Халкокондила, који га је провео по знаменитостима Спарте.<sup>2</sup> Изгледа да се у вези промене имена Николаос у Лаоникос може детектовати утицај учитеља Плитона на младог Халкокондила, јер је и Георгије Гемистос себи придодао „уметничко“ име Плитон, које је било у сазвучју са именом Платон.<sup>3</sup>

<sup>1</sup> *Laonici Chalcocondylae Historiarum Demonstrationes* I, 1, 1-2.

<sup>2</sup> Neville, Leonora (2018), *Guide to Byzantine Historical Writing*, Cambridge, U.K.: Cambridge University Press, 314. Детаљније о Тиријаку и младом Халкокондилу в.: Kaldellis, Anthony (2014), *A New Herodotos*, Washington, D.C.: Dumbarton Oaks, 5-6.

<sup>3</sup> В.: Мајендорф, Џон (1989), *Византијско бојословље*, Крагујевац: Каленић, 137; Татакис, Василије (1996), *Историја византијске философије*, Никшић: Друштво философа и социолога Црне Горе, 285. Татакис наводи податак да је надимак Плитон истозначан са средњим именом Гемистос; обе речи означавају пуноћу.

Из уводне реченице сазнајемо да је пишчево родно место Атина. И док о месту његовог рођења не постоји сумња, то не важи за време рођења. Само на једном месту говори о времену свог рођења, међутим не даје никакве хронолошке одреднице о њему већ само набраја територије које је цар Грка заузимао у тренутку Халкокондиловог доласка на свет:

„Παραγενόμενος μὲν οὖν αὐτὸς ἔγωγε ἐπὶ τόνδε τὸν βίον κατέλαβον Ἑλληνάς τε καὶ Ἑλλήνων βασιλέα ὑπὸ τε τῶν ἐν Θράκῃ γενῶν πρῶτα, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ὑπ’ αὐτῶν γε δὴ τῶν βαρβάρων τῆς ἄλλης ἀρχῆς ἀπεληλαμένους, ἀρχὴν τήνδε βραχεῖάν τινα περιέπειν, Βυζάντιον καὶ Βυζαντίου τὴν κάτω παραλίαν ἄχρις Ἡρακλείας πόλεως, κατὰ δὲ Εὐξείνιον πόντον τὴν ἄνω παραλίαν ἄχρι Μεσημβρίας πόλεως, Πελοπόννησόν τε αὖ ζύμπασαν πλὴν ἢ τριῶν ἢ τεττάρων πόλεων τῶν Ἑνετῶν, ὡσαύτως Λήμνον, Ἴμβρον καὶ νήσους τὰς αὐτοῦ ταύτη ἐν τῷ Αἰγαίῳ ᾠκημένας.“<sup>4</sup>

„Када сам, пак, ја дошао на овај свет, затекох Грке и цара Грка да су протерани прво од народа који живе у Тракији, а затим и од стране варвара са остатка [територије њихове] власти, тако да им је остала мала територија под њиховом влашћу, Визант и обала испод Византа све до града Ираклије, на Црном мору горња обала све до града Месимврије, цео Пелопонез осим три или четири града [под влашћу] Млечана, као и Лимнос, Имврос и остала насељена острва ту у Егеју.“

Из каталога грчких територија у време Халкокондиловог рођења, може се са приличном сигурношћу закључити да је рођен око 1430. године.

Што се тиче времена писања *Доказа Историје*, постоје подељена мишљења о томе. Раније се сматрало да је дело писано доста касно: или до самог краја ауторовог живота, до 90-их година XV века,<sup>5</sup> или нешто раније, у 80-им годинама XV века.<sup>6</sup> Међутим, Маркопулос је

<sup>4</sup> Laonici Chalcocandylae Historiarum Demonstrationes I, 6,16–7,4.

<sup>5</sup> Darko, J., „Zum Leben des Laonikos Chalkondyles“, *Byzantinische Zeitschrift* 24, 1923–24, 39.

<sup>6</sup> Harris, J., „Laonikos Chalkokondyles and the rise of the Ottoman Turks“, *Byzantine and Modern Greek Studies* 27, 2003, 157.

утврдио да је Халкокондил преминуо око 1470. године, а не двадесетак година касније како је то тврдила старија наука.<sup>7</sup> Калделис уверљивом аргументацијом тврди да је Халкокондил почео писање средином 1450-их а завршио га у периоду 1464–1468, и то вероватније ближе почетку овог периода.<sup>8</sup> Пошто је последњи велики догађај који је описан у *Доказима Историје* пад Босне под Турке (1463) и дело се завршава преговорима Мађара и Млечана о вођењу рата против Турака (почетак 1464. године), онда се писање *Доказа Историје* непосредно надовезује на последње догађаје које описује.

Плитон је поменут на почетку овог увода као учитељ младог Николаоса, под чијим утицајем је највероватније користио „уметничко“ име Лаоник(ос). Међутим, погрешно би било ограничити утицај Георгија Гемистоса на младог Халкокондила само у сфери псеудонимије. Халкокондилов поглед на свет се умногоме поклапа са Плитоновим. Недостатак било каквог интереса за хришћанску веру, учење о Светској Души, перцепција ислама као легитимне религије а не као непријатеља хришћанства и ромејског идентитета, повратак хеленској култури као ефикасно средство очувања хеленског идентитета – све су то обриси Плитоновог погледа на свет у Халкокондиловом делу.<sup>9</sup> Међутим, за наше истраживање је најзначајније што Халкокондил преузима од Плитона идеју да Грци нису и никада нису ни били Ромеји (Римљани), како их перципирају сви претходни византијски историчари. Све време своје историје они су Грци и немају никакве везе са Ромејима (Римљанима). Халкокондилов аксиом је да је вишемиленијумска историја Грка пуна великих и значајних дела. Почиње од митске прошлости, Херакла и Диониса, преко Спартанаца и Атињана до македонских владара (I, 2,20–3,8). Занимљиво је да Халкокондил овде прекида низ и не помиње ромејске (византијске) владаре, јер, по њему, они и нису били Грци. Када последње ромејске владаре назива „царевима Грка“ (βασιλεὺς Ἑλλήνων)

<sup>7</sup> В.: Markopoulos, A., „Das Bild des Anderen bei Laonikos Chalkokondyles und das Vorbild Herodot“, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 50, 2000, 206.

<sup>8</sup> Kaldellis, A., „The Date of Laonikos Chalkokondyles' *Histories*“, *Greek, Roman and Byzantine Studies* 52, 2012, 111–136.

<sup>9</sup> Kaldellis, A., *A New Herodotos*, xi.

јасно је да их доживљава као Грке у традицији и континуитету са античким Грцима. Зато каже:

„Ελληνες μὲν οὖν ταῦτα διεπράττοντο ἐπὶ πολὺ ὡς μάλιστα τοῦ χρόνου διαγεγόμενοι καὶ ἐπὶ συχνὰς γενεὰς...”<sup>10</sup>

„Грци су чинили сва ова [дела] у току дугог временског периода и током многих нараштаја...”

Халкокондил овде користи две временске одреднице (ἐπὶ πολὺ... τοῦ χρόνου, ἐπὶ συχνὰς γενεὰς) које имају за циљ да нагласе историјски континуитет и дуго трајање у времену истог народа. То се појачава до максимума коришћењем глагола διαγίγνομαι, који својим префиксом δια указује на дуго временско трајање.

Историјски континуитет старих народа (у наведеном случају Грка) постаће за Халкокондила аксиом приликом писања *Доказа Историје*. У наставку ћемо видети како овај став утиче на Халкокондилову перцепцију Срба.

Постоји још један разлог зашто је за наше истраживање битан Плитонов утицај на Халкокондила. Плитонова етнографија је имала велики утицај на етнографски интерес Халкокондила и њену заступљеност у *Доказима Историје*. На крају књиге о Халкокондиловом описивању Срба, као екскурса ће бити дат превод одломка Плитоновог посмртног говора царици Јелени Драгаш, у коме Георгије Гемист наглашава српско порекло царице које је идентично Халкокондиловом ставу о Србима. Једина разлика је у називима за Србе у делима учитеља и ученика: док их Плитон назива Трачанима, Халкокондил их именује као Трибале.

### Дело Докази Историје

Колико је Халкокондил био близак ученик Плитона, показује податак који је вероватно много утицао на тематику која ће бити развијена у делу *Докази историје*. Лаоник је добио од Плитона његов лични рукопис Херодотовог дела, који је Георгије Гемист својом руком исправљао.<sup>11</sup> Ло-

<sup>10</sup> Laonici Chalkocandylae Historiarum Demonstrationes I, 3,8-10.

<sup>11</sup> Chalkokondyles, Laonikos (2014), *The Histories – vol. I (translated by Anthony Kaldellis)*, Cambridge, Massachusetts/London, England: Harvard University Press, viii. Детаљније о Лаониковој копији Херодота, коју му је поконио Плитон види у Kaldellis, A., *A New Herodotos*, 45–48.

гично је претпоставити да је овим чином Плитон на својеврстан начин предодредио методе и тематику историјског истраживања свог блиског ученика. Пошто је Херодот први грчки историчар који показује интензиван етнографски интерес, Халкокондил такође нашироко обрађује етнографију свих њему познатих народа.<sup>12</sup> У овом контексту се Халкокондил занима и за Србе, њихову историју, језик и нарочито за њихову прапостојбину. Карактеристично је да Халкокондил само на једном месту користи термин Срби (I, 26,12), док их у свим осталим случајевима назива Трибали.

У етнографским дискурсима Халкокондил за њему савремене народе често користи античка имена. Тако су Французи Келти, Мађари Пеонци, Монголи Скити, Срби Трибали... Калделис тврди да је већина ових античких етнонима резултат свесног Халкокондиловог имитирања Херодота, што је уосталом било типично за позновизантијску историографију и реторику.<sup>13</sup> Овде се поставља суштинско питање: да ли је Халкокондилово коришћење античких етнонима за њему савремене народе само романтични анахронизам при покушају имитирања Херодота или он стварно мисли да постоји историјски и етнографски континуитет између античких народа и народа у XV веку који носе античка имена? Одговор на ово питање ће бити дат при анализи Халкокондилових ставова о Трибалима; међутим, за наше истраживање је занимљиво да Халкокондил сигурно није преузео назив Трибали, као одредницу за Србе, од Херодота јер се етноним „Трибал“ појављује само једном у Херодотовој *Историји*, и то као географски назив „трибалско поље“ (IV, 49).

Слично свом узору Херодоту, Халкокондил не користи ниједан једини датум и само ниже историјске догађаје, отежавајући читаоцу да хронолошки повеже многе догађаје.

---

<sup>12</sup> Због овога, као и због многобројних других паралела између Халкокондила и Херодота, Калделис оправдано насловљава своју монографију о Халкокондилу са „A New Herodotos“, представљајући га као Херодота XV века. Додуше, ово је примећено још давно, па тако Крумбахер, крајем XIX века, назива Халкокондила „Херодотом XV века“ (der Herodot des 15. Jahrhunderts). В.: Krumbacher, Karl (1897), *Geschichte der Byzantinischen Literatur: von Iustinian bis zum Ende des Oströmischen Reiches*, München: Beck, 303.

<sup>13</sup> В.: Kaldellis, A., *A New Herodotos*, 63.

Халкокондилова синтакса је конфузна и на појединим местима изузетно замршена, па чак и нелогична. Уме ненадано и ненајављено да промени субјекат о коме говори, што све додатно компликује читање. Он неконтролисано користи заменице у реченицама, које умеју да буду изузетно дугачке па је читалац често на мукама да асоцира заменицу са личношћу на коју се она односи.

Још једна карактеристика Халкокондиловог дела је минимализам речника, нарочито у погледу војних и политичких функција. Цар (βασιλεὺς), владар (ἡγεμῶν) и господар (ἄρχων) су титуле које у *Доказима Историје* покривају најшири спектар титула негрчких народа (султан, деспот, краљ...). У приложеном преводу Халкокондила, преводиоци су се трудили да што верније репрезентују грчки оригинал, тако да се увек користе античка имена за писцу савремене народе тамо где их је и он користио. Сходно томе, „Τριβαλλοί“ код Халкокондила никада неће бити преведени као „Срби“, већ увек као „Трибали“.<sup>14</sup>

### Текст Доказа *Историје* са којег је превођено

Стандардно издање *Доказа Историје*, са којег је извршен превод одељака у овој књизи, је у два тома приредио Е. Darko, *Laonici Chalcocandylae Historiarum Demonstrationes* (Budapest 1922-1927). У овој монографији је текст цитиран по тому, страни и ретку у том издању. У овој монографији коришћен је само критички старогрчки текст Јена Дарка, али не и његове напомене, пошто су у њима наведене само погрешно написане речи из одређених рукописа. С обзиром да оне не указују на могућност другачијег тумачења Халкокондиловог текста, нису ни наведене а читалац се за увид у њих упућује на критичко издање Јена Дарка. При преводу су консултована два превода Халко-

<sup>14</sup> Ово је суштинска разлика са Калделисовим методом превођења Халкокондила, који увек античке етнониме преводи са модерним етнонимима. Тако, ако код Халкокондила стоји „Трибали“ Калделис преводи са „Срби“, чиме преиначава Халкокондилов стил и информацију, имплицирајући тиме да не постоји никакав континуитет између нпр. античких Трибала и средњовековних Срба. Савременом српском читаоцу сигурно није исто да прочита да су Лазар, Милош Обилић или Ђурађ Бранковић доследно описивани као Трибали, а не просто као Срби.

кондила на енглески језик. Старији и некомплетни превод, који обухвата само прве три књиге *Доказа Историје*, је Nicoloudis, N., *Laonikos Chalkokondyles: A Translation and Commentary of the «Demonstrations of Histories» (Books I–III)* (Athens 1996). Потпуни превод на енглески је 2014. године приредио Kaldellis, A., *The Histories: Laonikos Chalkokondyles (Volumes I–II)* (Cambridge, Massachusetts/London, England 2014).

### Рукописна традиција *Доказа Историје*

Не постоји византијски историјски спис који има ранију рукописну традицију у односу на аутограф од Халкокондилових *Доказа Историје*. Најстарији рукопис *Доказа Историје* (Parisinus graecus) дело је извесног Димитрија Ангелоса из Цариграда и датира око 1470. године, што је само неколико година касније од Халкокондиловог аутографа.<sup>15</sup> Међутим, ово није једини сачувани рукопис *Доказа Историје*. Николудис, у предговору свог превода прве три главе *Доказа Историје*, наводи да је до данас сачувано 29 кодексa, који садрже како фрагменте тако и целокупно Халкокондилово дело.<sup>16</sup> Ради се о необично великој и богатој рукописној традицији која само посведочује изузетан историографски значај Халкокондиловог дела.

### Важност Халкокондила

Слободно се може рећи да је важност Халкокондила за историјску науку обрнуто пропорционална њеном интересу за овог атинског историчара XV века. Ово нарочито важи за његове етнографске увиде, који пружају право богатство података о разним народима Европе и Азије. Сви они представљају објекат посебног пишевог интересовања, чија је знатижеља задовољавана како личним сведочењима тако и многобројним писаним изворима које је користио.

<sup>15</sup> B.: Kaldellis, A., *A New Herodotos*, 21-22.

<sup>16</sup> B.: Nicoloudis, Nicolaos (1996), *Laonikos Chalkokondyles: A Translation and Commentary of the „Demonstrations of Histories“ (Books I–III)*, Athens: Basilopoulos Historical Publications, 65.

Халкокондил не говори много о својим изворима, нарочито о писаним. Он не само да их не именује, већ о њима говори имплицитно и могуће је разазнати да говори о писаним изворима само кроз пажљиву анализу текста. Као пример његовог става о писаним изворима индикативно је навести одломак из Треће књиге, где говори о Илирима, Сарматима и њиховим миграцијама. Шта је коначна истина, Халкокондил признаје да:

„нити сам сазнао од ког другог од оних старијих (ἄλλου τινὸς τῶν παλαιότερων) који су [то] детаљно истраживали, нити бих имао [нешто од тога] да потврдим као потпуно истинито“.<sup>17</sup>

Изразом ἄλλου τινὸς τῶν παλαιότερων Халкокондил указује на старије историчаре који су се бавили наведеном тематиком и у чије списе је он имао увид. Коришћењем одређеног члана у синтагми τῶν παλαιότερων он означава све, барем по његовом сазнању, старије историчаре који су се бавили пореклом и миграцијама Илира, чије је списе он добро проучио. Значај Халкокондила као историчара је, према томе, у томе што је он, као историчар XV века, имао, по сопственом сведочењу, увид у све раније византијске и античке изворе. Његов суд о етнографским питањима завређује много већу пажњу код савремених историчара управо јер представља крвног историчара ромејско-грчке повести који своје закључке доноси на основу свих њему расположивих извора о етнографији старих народа. Такође је од великог значаја и чињеница да Халкокондил сведочи да поред бројности њему доступних извора о етнографији разних народа (у овом случају Илира), сви ти извори не конвергирају ка јединственом закључку већ су оштро супротстављени међу собом. За Халкокондила не постоји сагласје старијих извора по питању досељавања или одсељавања Илира или Трибала на подручје Балкана. Немогуће је преценити значај овог Халкокондиловог сведочења које би требало да унесе креативну полифонију у истраживање једног тако комплексног научног питања као што је прапостојбина и миграције Трибала и Илира. Ненаучно

<sup>17</sup> *Laonici Chalcocandylae Historiarum Demonstrationes* I, 126,7–9.



---

и немогуће би било да медијевистика и историја раног средњег века остану глуве на овакво сведочење кровног византијског историчара и скупљача старијих сведочанстава и да и даље по питању порекла, прапостојбине и миграције Словена доминира спис *De Administrando Imperio* (О управљању царством), који се приписује Константину Порфирогениту.

*Др Дарко Крсић*

LAONICI CHALCOCANDYLÆ  
HISTORIARUM  
DEMONSTRATIONES

AD FIDEM CODICUM RECENSUIT, EMENDAVIT ANNOTATIONIBUSQUE  
CRITICIS INSTRUXIT

EUGENIUS DARKÓ

TOMUS I.

PREFATIONEM, CODICUM CATALOGUM ET LIBROS I-IV. CONTINENS



BUDAPESTINI

SUMPTIBUS ACADEMIÆ LITTERARUM HUNGARICÆ

MCMXXII.

ДОКАЗИ ИСТОРИЈЕ

КРИТИЧКИ ПРЕВОД



ТОМ I

LAONICI CHALCOCANDYLAE

HISTORIARUM DEMONSTRATIONES

I—IV.